

En dan ben je
**WERELD-
 NIEUWS**

De aanslag op de Ramblas, orkaan Irma die Sint Maarten totaal verwoest achterliet of de busoverval in Zuid-Afrika: we zagen het allemaal op het nieuws voorbijkomen het afgelopen jaar. Maar hoe kijken zij die er écht bij waren, erop terug?

Tekst: Merel Brons. Fotografie: Petronellanitta.

'HET OORVERDOVENDE GEKRIJS ZAL IK NOOIT VERGETEN'

Op 17 augustus 2017 reed een transportbusje in op de stroom voetgangers op de Ramblas in Barcelona. De aanslag, die werd opgeëist door Islamitische Staat, kostte veertien mensen het leven. Amber (39) stak op die doodgewone donderdagmiddag, rond een uur of vijf, net met haar vriend Rutger de autovrije straat over.

'Sinds die zeventiende augustus slaap ik maar zo'n twee uur per nacht. Steeds weer komen de beelden van de aanslag terug. De koplampen van het witte busje dat op de menigte mensen inreed, de vrouw die als een lappenpop de lucht in werd geslingerd en het oorverdovende gekrijs van iedereen om me heen. Ik hoop dat het minder wordt, maar vergeten zal ik het natuurlijk nooit.'

KEIHARDE KNAL

'Wij verblijven elke zomer wel een tijdje in het huis van mijn ouders in Zuid-Frankrijk. Dat deden we afgelopen jaar ook. Vanuit Frankrijk maken we dan geregeld allerlei tripjes. Naar Barcelona bijvoorbeeld, wat we ook dit jaar deden. We besloten een

paar dagen te blijven en we logeerden in een Airbnb. We dropten onze spullen daar en gingen de stad in. Eerst bezochten we Park Güell, daarna gingen we lunchen. Het was een heerlijke dag met prachtig weer, we aten oesters en we dronken champagne. Na de lunch wilde ik nog even koffie drinken bij een tentje in de Gotische wijk. Om daar te komen, moesten we de Ramblas oversteken, een plek waar ik normaal al niet graag kom omdat het mij er veel te toeristisch is. Op het moment dat we de straat overstaken, hoorde ik plotseling een keiharde knal. Vanuit het niets kwam er een wit busje aangereden. Ik keek recht in de koplampen. In een *split second* realiseerde ik me: dit is niet goed. Maar

het was dat mijn vriend Rutger me opeens wegsleurde, anders was ik misschien wel net zo de lucht in gegaan als het meisje dat naast me stond. Want dat is het volgende beeld dat ik me kan herinneren: die vrouw die de lucht in werd geslingerd. Wat daarna volgde, was vooral heel veel gegil en gekrijs – een geluid dat ik nog steeds maar moeilijk uit mijn hoofd krijg. Een menigte van mensen, ik denk zo'n honderd man, begon keihard te rennen. En in een vlaag van verstandsverbijstering rende ik met ze mee, een gebouw in. Daar klommen we in blinde paniek de trappen op, geen idee waarom of waarnaartoe. Toen ik bij de zevende verdieping was aangekomen, zei ik tegen Rutger: 'Ik stop ermee, dit heeft geen enkele zin.' Ik voelde →

me net zo'n meisje in een horrorfilm dat probeert te schuilen in de kelder of op zolder, maar toch niet kan ontsnappen aan de moordenaar.'

APPEN NAAR MIJN OUDERS

'Daar zaten we, als ratten gevangen in een gebouw, terwijl we geen flauw idee hadden wat er zojuist was gebeurd. Het was er snikheet en de penetrante geur van zweet en ontlasting die mensen van schrik hadden laten lopen, maakte me misselijk. In een eerste reactie pakte ik mijn telefoon. Ik begon te scrollen door Twitter om erachter te komen wat er was gebeurd. Zonder succes, want ik kon niets vinden. Toen postte ik zelf iets: 'Auto is zojuist ingereden op mensen op de Ramblas in Barcelona'. Ook appte ik mijn ouders: 'Ik wil jullie even laten weten dat wij oké zijn, we zitten nu veilig in een gebouw.' Gek genoeg vond ik het belangrijk om dat zo snel mogelijk te doen, want ik dacht dat het netwerk misschien wel niet zo lang meer zou werken, zoals dat ook vaak gebeurt op oudjaarsavond.

Ik ben normaal gesproken vrij druk van mezelf, maar ik weet ook dat hoe groter de chaos om me heen is, hoe rustiger ik word. Dat is wat er nu ook gebeurde. Iedereen om me heen was in paniek, vooral een paar jonge meiden die ook in het gebouw aanwezig waren. Als vanzelf probeerde ik met ze te praten, ze af te leiden. Ik vroeg ze naar hun dagelijks leven en probeerde ze een beetje rustiger te krijgen. Dat lukte me aardig. En zo voelde het voor mezelf ook als een goede 'taak', iets waarmee ik

'DAAR ZATEN WE DAN, ALS RATTEN GEVANGEN TERWIJL WE GEEN IDEE HADDEN WAT ER WAS GEBEURD'

me nuttig kon maken in deze vreselijke situatie. Ook het te woord staan van journalisten die contact met me zochten naar aanleiding van mijn tweet, was een ideale uitweg om met de toestand om te gaan. We hebben misschien anderhalf uur in het gebouw gewacht. Als ik naar buiten keek, zag ik dat het chaos was. Het leek een soort oorlogsgebied, met gewapende agenten en ambulances die af- en aanreden. Toen we weer naar buiten kwamen, opende het naastgelegen restaurant voor ons de deuren, zodat we daar even wat water konden drinken. Toen ik zag dat de serveerster de deur opendeed, stroomden de tranen over mijn wangen: we waren eindelijk bevrijd. Nog tot half twaalf 's avonds zijn we in het restaurant gebleven. Daar konden we op adem komen. De televisie stond aan en ik kon niet anders dan gebiologeerd naar de beelden kijken van wat inmiddels als 'terroristische aanslag in Barcelona' bestempeld werd. Ik zag hoe groot het aantal gewonden was en hoe het dodental steeds verder opliep: veertien doden en boven de honderd gewonden. Steeds meer drong het tot me door hoeveel geluk

ik had gehad dat ik hier met Rutger in levenden lijve kon zitten.'

PANIEKAANVALLEN

'Na ons verblijf in het restaurant werden we door de politie naar de Plaça de Catalunya gebracht. We passeerden de Ramblas. De lichamen waren inmiddels weg, maar het bloed zat nog overal op de straatstenen. Aangekomen op het plein moesten we ons paspoortnummer doorgeven, daarna mochten we gaan. Het was een gekke gewaarwording: stonden we daar opeens, midden in die stad waar net zoiets was gebeurd en moesten we maar zien hoe we weer naar huis konden komen. Uiteindelijk hebben we maar een taxi genomen. Toen ik achter mijn vriend aanliep naar onze Airbnb, was ik zo in shock dat ik niet eens doorhad dat de tranen over mijn wangen stroomden. In de kamer hebben we een fles cava geopend. We gaven elkaar een heel dikke knuffel, opgelucht dat wij deze aanslag hadden overleefd. Daarna ploften we doodop neer op bed. Maar waar Rutger makkelijk in slaap viel, begon voor mij toen eigenlijk pas de ellende. Keer op keer →

‘ALS ZOIETS ALS DIT JE OVERKOMT, KRIJGT ALLES IN JE LEVEN OPEENS EEN ANDERE LADING’

zag ik de koplampen naderen en ik hoorde het gegil alsof het in dezelfde kamer was. Ik heb geen oog dichtgedaan die nacht. En elke keer als ik een vreemd geluid hoorde, zoals een deur die werd dichtgeslagen, kreeg ik weer dat paniekgevoel. Alsof ik onder stroom stond. Hoewel we nog drie nachten hadden geboekt, wilden we

allebei weg uit Barcelona. Ik voelde me er niet meer op mijn gemak. We besloten terug te gaan naar het huis van mijn ouders. Zuid-Frankrijk voelde op dat moment veiliger en vertrouwder. Het is gek, maar als zoiets je overkomt, krijgt alles in je leven opeens een andere lading. Elke keer als ik een vriend of

familieid omhelsde na deze vakantie, voelde dat intenser, omdat ik zo goed besepte dat we écht geluk hebben gehad. Het is nu een paar maanden geleden, maar nog steeds laat de aanslag me niet los. Ik heb er al veel met mensen uit mijn omgeving over gesproken en ook met hulpverleners. Ik kan er ook prima over praten, maar dat wil niet zeggen dat ik er goed mee kan dealen. Ik merk aan mezelf dat ik een trauma heb opgelopen. Zo reageer ik nog steeds heftig als ik een harde knal hoor. Dan reageert mijn lichaam meteen: rennen, nu. Het is een paniekgevoel dat er een paar seconden lang voor zorgt dat mijn lichaam compleet verstrakt. En er is meer. Ik ging altijd graag naar concerten, maar sinds Barcelona probeer ik mensenmassa's te vermijden. Ook heb ik moeite met autorijden. Ik ben als de dood voor witte auto's, ik moet bijna kotsen als ik er een zie. Daarom durf ik de weg niet meer op. Hulpverleners hebben opgemerkt dat EDMR-therapie misschien kan helpen. Maar doordat mijn vriend en ik bezig zijn met onze laatste ivf-poging, wordt het volgen van EMDR-therapie afgeraden. Daarom probeer ik me nu eerst op onze kinderwens te focussen. Ik weet dat ik deze herinneringen de rest van mijn leven bij me draag. Dat is nou eenmaal niet anders. Ik hoop dat ik dit roerige jaar in elk geval kan afsluiten met een glas alcoholvrije champagne, omdat ik zwanger ben. Dan kunnen we proosten op nieuw leven en proberen wat er in Barcelona gebeurd is een beetje achter ons te laten.'

‘OPEENS STORMDE EEN GROEP MANNEN DE BUS BINNEN’

Stèphanie (28) zou eind september een prachtige rondreis gaan maken door Zuid-Afrika, te beginnen in Johannesburg. Totdat op dag één de touringcar waarin ze zat, bruto werd overvallen. →

‘EEN PASSAGIER KREEG EEN KLAP MET EEN PISTOOL. DE ANGST GIERDE DOOR MIJN LIJF’

‘Ik verheugde me al maanden op mijn reis door Zuid-Afrika. Het Krugerpark bezoeken, de *big five* spotten en vanaf Johannesburg langs de kust afzakken naar Kaapstad: het leek me allemaal even geweldig. Het was ook het perfecte moment ervoor, want in Zuid-Afrika was net de lente aangebroken. Helaas is het er allemaal nooit van gekomen.’

ALLES WEG

‘Al eerder had ik met deze touroperator een groepsreis gemaakt door Thailand. Dat was me zo goed bevallen dat ik nu een trip door Zuid-Afrika had geboekt. Na een voorspoedige vliegreis landden we ‘s avonds op de luchthaven van Johannesburg, waar een enthousiaste reisleader ons al opwachtte. We wisselden geld, waarvoor we lang in de rij moesten staan, en stapten toen met z’n allen in de bus die ons naar het hotel zou brengen. Ik was voorin gaan zitten, omdat ik altijd last krijg van wagenziekte. We waren net een kwartier onderweg toen er achter ons zwaailichten opdoemden. De chauffeur overlegde even met de reisleader en zette toen de bus stil. Aan zijn raampje

verscheen een man die – dat denk ik althans – iets zei over zijn achterlichten, want de buschauffeur stapte uit en liep met hem mee om de bus heen. Terwijl hij buiten was, kwam er opeens een groep mannen de bus binnenstormen. Ik had niet meteen door wat er aan de hand was omdat het donker was, maar toen ze in het Engels begonnen te roepen om geld en onze telefoons en ik zag dat ze maskers droegen, realiseerde ik me: we worden overvallen.

Eén van de mannen nam plaats achter het stuur van de bus en reed ons naar een afgelegen plek. Toen we daar stopten, zeiden medereizigers dat mannen de bagageruimte stonden uit te ruimen. Weer anderen renden de bus in en uit. Het ging er heel onhandig aan toe, niemand had het overzicht. Dit waren zeker geen mensen die dit vaker deden, daarvoor ging het te klungelig. Van de overvallers binnen moesten we onze spullen afgeven. Ik gaf ze het geld uit mijn portemonnee, maar al snel maakte een van de mannen me duidelijk dat ik ook mijn horloge, mijn ringen en mijn tas aan hem moest geven. Die gingen een

grote zak in. Al die spullen waren minder belangrijk dan hier levend uit komen, ging het door mijn hoofd. Vanuit mijn werk in het ziekenhuis ben ik eraan gewend om met panieksituaties om te gaan en ik bleef ook nu heel rustig. Ik weet niet hoe ik erop kwam, maar ik had op dat moment de tegenwoordigheid van geest om mijn paspoort uit mijn tas te grissen en daarop te gaan zitten. Mijn telefoon zat in mijn vest, dat konden ze niet zien. Andere passagiers moesten ook hun spullen afgeven. Sommigen deden dat meteen, anderen probeerden toch in discussie te gaan. Toen een man niet snel genoeg zijn trouwring afgaf, kreeg hij zonder pardon een klap met een pistool dat de overvallers bij zich bleken te dragen. Ik zat trillend in mijn stoel. Ik verwachtte dat de overvallers ons allemaal uit de bus zouden halen en ik vreesde voor mijn leven. Door mijn hoofd ging het zinnetje: ‘Als ze ons neerschieten, dan graag nu meteen.’ De angst gierde door mijn lijf.’

BIZARRE AANKOMST

‘Toen de overvallers blijkbaar het gevoel hadden dat ze genoeg buit hadden gemaakt, werden de handen van de reisleader en de buschauffeur aan elkaar vastgemaakt met tiewraps. Daarna zetten ze de motor van de bus uit en namen ze de sleutels mee. Vijf minuten lang zaten we in stilte, in het donker in de bus, omdat de passagiers die hun mobiele telefoon hadden wisten te behouden, die niet meteen durfden te gebruiken, bang

‘DE CHAUFFEUR HEEFT ONS MET TRANEN IN ZIJN OGEN ALSNOG NAAR HET HOTEL GEREDEN’

‘DOOR ALLES WAT ER WAS GEBEURD, VOELDE DE GROEP WAARMEE WE REISDEN, OPEENS HEEL HECHT’

dat de overvallers terug zouden komen. Daarna hebben we de handen van de buschauffeur losgemaakt, heeft hij uit de laadruimte reservesleutels gepakt en ons met tranen in zijn ogen alsnog naar het hotelresort gereden.

Het was bizar om daar aan te komen, want het hotelpersoneel had geen idee wat ons was overkomen en stond blij klaar met onze welkomstdrankjes. Door alles wat er was gebeurd, voelde de groep waarmee we reisden, opeens heel hecht. Alsof je elkaar al jaren kent nu je in hetzelfde schuitje zit. Mijn koffer was door de overvallers niet uit het ruim gehaald, dus ik had mijn kleding nog en leende die uit aan mensen die niets meer hadden. Net als een paar anderen had ik mijn telefoon nog. We lieten reisgenoten van wie de telefoon gestolen was, met de onze bellen. Diep in de nacht vertrokken we naar onze huisjes op het resort om nog wat te slapen. Ik sliep met twee andere reisgenoten, zodat we elkaar een beetje gezelschap konden houden. Ik denk dat ik nog steeds in shock was,

want ik kan me van die nacht nauwelijks iets herinneren en geslapen heb ik amper. Ik weet wel dat ik de volgende ochtend bij het ontbijt geen hap door mijn keel kreeg. Het was fijn dat we met de hele groep waren, zo konden we het er met elkaar over hebben. Er werden zelfs al relativerende grapjes gemaakt, dat hielp ook. En hoewel iedereen naar huis wilde, was het achteraf prettig dat het pas twee dagen later kon. Zo konden we het met de groep nog een beetje verwerken, in het land waar het was gebeurd. De dagen op het resort heb ik doorgebracht met een beetje koffie drinken en knuffelen met de honden die daar waren. Dat voelde fijn. Onder politie-escorte zijn we uiteindelijk op dinsdag terug naar het vliegveld gebracht. Sommige reizigers hadden moeite om opnieuw een bus in te stappen, maar daar had ik gelukkig geen last van. In Nederland werden we opgewacht door familie en vrienden op het hoofdkantoor van de reisorganisatie. Mijn zus, mijn beste vriendin en mijn ouders stonden daar voor mij. Toen ik ze omhelsde, kwamen de

tranen en voelde ik pas echt: ik ben zo blij dat ik dit nog kan navertellen.’

HUILEN BIJ THE LION KING

‘Het was ongelooflijk lief dat mijn beste vriendin me ook stond op te wachten. Zij heeft zelfs de hele week erna nog bij me gelogeerd, zodat ik niet alleen hoefde te zijn. Dat was prettig, want de moeilijke momenten overvielen me soms nog wel. ‘s Nachts had ik bijvoorbeeld steeds het gevoel dat er overvallers onder mijn raam stonden die mijn huis in wilden. Vóór de vakantie had ik kaartjes gekocht voor *The Lion King*, als symbolische afsluiting van mijn reis. Maar het drukte me met mijn neus zo op de feiten dat ik al bij de eerste muzieknoden keihard moest huilen. Mijn moeder, mijn zus en mijn vriendin heb ik de afgelopen tijd gelukkig altijd kunnen bereiken als het me te veel werd. Dat helpt wel. Verder ben ik gaan shoppen en heb ik alles nieuw gekocht wat tijdens de overval was gestolen: ringen, een horloge en een iPad. Het voelde als een frisse, nieuwe start om die spullen opnieuw aan te schaffen. Ik heb nog steeds contact met de anderen uit onze reisgroep. Via mail houden we elkaar op de hoogte. En wie weet gaan we nog wel een keer met elkaar op reis, maar dan echt. Want was ik in eerste instantie vooral verdrietig over wat er was gebeurd, nu overheerst de boosheid: dat stelletje idiote overvallers heeft me mijn kans op die mooie reis door Zuid-Afrika afgenomen en die wil ik gewoon ooit weer terugpakken.’ →

'PAS TOEN IK BUITENKWAM, ZAG IK DE RAVAGE'

Jenny (21) was net aangekomen op Sint Maarten om daar stage te gaan lopen, toen orkaan Irma over het eiland raasde. De categorie-5-orkaan richtte enorme schade aan en kostte aan zeker vier inwoners het leven.

'Een droomstage leek het me: vijf maanden werkervaring opdoen in het kader van mijn studie People Business Management bij een mooi bedrijf op Sint Maarten. Ik was er nog nooit eerder geweest, maar ik wist dat de inwoners te boek staan als supervriendelijk en dat het weer er meestal prachtig is: zo rond de vijftientig graden met veel zon. Via via had ik ook nog mooie huisvesting weten te regelen, op de benedenverdieping van het huis van een Nederlands stel, aan het strand in de hoofdstad Philipsburg. Na een heel gezellig afscheidsetentje met vriendinnen, familie en mijn ouders, ging ik met mijn vriend Stan naar Sint Maarten. Stan en ik waren vier maanden samen en het was best heftig om elkaar al die tijd te moeten missen. Daarom ging hij nu met me mee om een week samen het

eiland te verkennen, voordat ik aan mijn stage zou beginnen. Het waren heerlijke dagen, waarin we met een huurauto tochten maakten over het eiland, dat met al die prachtige bountystranden net zo idyllisch was als ik me had voorgesteld. We hebben op het strand gelegen en gesnorkeld: het was fantastisch.'

EEN OF ANDERE ORKAAN

'Al tijdens die week hoorden Stan en ik wel van de bewoners en van mijn huisbaas dat er een orkaan was voorspeld. Daarbij zeiden de locals meteen dat er vaker van die berichten waren en dat het altijd maar de vraag was of de orkaan ook daadwerkelijk het eiland zou bereiken. Soms draaide hij toch nog en was het vals alarm. Maar naarmate de week vorderde, werd het steeds waarschijnlijker dat de

orkaan toch ook Sint Maarten aan zou doen. Mensen begonnen met het inslaan van voedsel en water. Mocht het zover komen, dan zouden de winkels sluiten en was het maar de vraag wanneer die weer opengingen. Ons werd aangeraden dat vooral ook te doen, dus trokken we naar de overvolle supermarkt om daar voldoende *hurricane food* in te kopen. Vooraf googelden we wat het moest worden: droog voedsel, water en dingen die lang houdbaar zijn. Met een kar vol met chips, cornflakes, toastjes en water sloten we achter aan in de rij. Pas vier uur later kwamen we eruit. En ook onderweg stonden we urenlang in de file vanaf de supermarkt. De volgende dag zou Stan weer terugvliegen naar Nederland, dus ik bracht hem naar het vliegveld. Daar namen we afscheid en stonden we allebei

→

met tranen in onze ogen. Natuurlijk zou Stan me alweer vrij snel komen opzoeken en bovendien was mijn retourticket al geboekt: ik zou niet eeuwig wegblijven of in mijn eentje gaan backpacken. Maar het gevoel dat hij me nu op het eiland achterliet terwijl er zo'n heftige storm was aangekondigd, was voor hem natuurlijk helemaal niet fijn. Het liefst wilde hij bij me blijven tot de orkaan voorbij was, zei hij. Ik probeerde hem gerust te stellen, het zou allemaal wel meevallen. De bevolking hier had wel vaker pittige stormen meegemaakt en dat was ook altijd weer goed gekomen. Eenmaal terug in het appartement zag ik dat mijn huisbazen druk bezig waren om het appartement 'stormproof' te maken, zoals iedereen op het eiland. Ze timmerden de ramen dicht en er waren zelfs speciale *hurricane shutters*: ijzeren rekken die voor de deuren werden geplaatst. Alle losse spullen werden vastgebonden en mijn huisbaas had een generator geregeld, zodat we zo lang mogelijk energie zouden hebben, mocht de stroom uitvallen. Het bad lieten we vollopen met water en ook vulden we zo veel mogelijk flessen, zodat we ook kraanwater in voorraad zouden hebben. Intussen kon je buiten al voelen hoe de wind aantrok. Ook de zee veranderde: waar de golven meestal vrij kalm bewegen, werden ze nu steeds hoger en ruiger. Op dinsdagmiddag gaf de regering zelfs al het advies af om vooral binnen te blijven. Op verschillende sites en apps kon je zien waar de storm zich bevond en hoe hij zich in de richting van het eiland verplaatste.

**'HELE
GEBOUWEN
WAREN
WEGGEVAAGD,
ER LAGEN
ZELFS BOTEN
MIDDEN OP
DE WEG'**

Met de studiegenoot met wie ik woonde, mijn huisbazen en hun elfjarige dochter hebben we ons teruggetrokken in hun huis toen het eenmaal zover was. Vooral het geluid was angstaanjagend. De shutters begonnen te klapperen, het regende extreem hard en je hoorde hoe er buiten van alles de lucht in ging. Ook roken we steeds een brandlucht waarvan we geen idee hadden waar die vandaan kwam.'

SCHUILEN

'De eigenares van het huis zei op een gegeven moment dat we het best in de badkamer konden schuilen. Daar waren geen ramen en dat was het veiligst. Gek genoeg waren we eigenlijk helemaal niet bang. Terwijl we daar zo met z'n vijven en twee honden zaten, maakten we grapjes en checkten we steeds onze telefoons voor het laatste nieuws. En ik hield contact met het thuisfront, want ook mijn ouders en Stan wisten inmiddels dat de orkaan nu bij ons was aangekomen. Het laatste appje dat ik hem stuurde, was: 'Ik denk dat de generator ermee gaat stoppen, want het licht begint te knippen.' Dat berichtje bleek te kloppen, want niet veel later viel de stroom en dus het licht uit en waren we ook ons internet kwijt. Daar zaten we dan, in het donker. We probeerden een beetje te slapen, maar dat lukte niet echt omdat de storm voor zo veel lawaai zorgde. Toen het buiten wat rustiger werd, hebben we poolshoogte genomen in het huis. Er bleek veel water naar binnen te zijn gewaaid. Dat hebben

'TOEN IK EINDELIJK WEER WIFI HAD, KREEG IK 1221 ONGERUSTE APPJES BINNEN'

we geprobeerd op te dweilen, maar echt schoonmaken kon niet omdat we geen water hadden. Ik begon me echt vies te voelen, doordat ik dagenlang niet kon douchen. Toen een van de honden ook nog eens een dot slijm op mijn arm liet vallen, was ik er echt helemaal klaar mee en wilde ik niets liever dan een frisse douche nemen. Maar ik realiseerde me tegelijk dat ik niet moest zeuren. Ik keek naar buiten en zag hoe groot de ravage bij anderen was. Overall lagen dakpannen, dakplaten en stenen. Bij sommige burens waren er hele verdiepingen verdwenen en stond er alleen nog een stuk fundering. Palmbomen stonden in brand. Een enorme telefoonpaal lag dwars over de weg. Het was verschrikkelijk om te zien. Het idee dat mensen dit jarenlang met veel pijn en moeite hadden opgebouwd en dat dat nu zomaar was weggevaagd, maakte dat de tranen soms over mijn wangen stroomden.'

KOKOSNOTEN ZOEKEN

'Toen de storm eindelijk ging liggen, hebben we geprobeerd om zo veel mogelijk van de schade in het huis te herstellen. We hebben het water opgedweild, de troep opgeruimd, de

koelkast weer leeggehaald. Maar sommige dingen waren onherstelbaar. Kleding van de bewoners die in de slaapkamer lag, was zo nat geworden dat de vlekken er niet meer uitgingen en toen ik de tv optilde, droop het water er aan de onderkant weer uit. We waren inmiddels behoorlijk door onze voorraad heen. Daarom ruilden we een jerrycan benzine tegen flessen water en zijn we kokosnoten gaan zoeken, zodat we in elk geval nog iets hadden om te kunnen drinken. Het was intussen vreselijk warm, zo'n dertig graden. De airco deed het niet en we moesten ons best doen om niet uitgedroogd te raken. Het voelde soms net als *Expeditie Robinson*. Tijdens de orkaan zelf ben ik nauwelijks bang geweest. Ik hoopte gewoon dat het huis zou blijven staan en ik was blij dat ik niet alleen was. Pas toen ik weer buiten was, realiseerde ik me wat er had kunnen gebeuren. Mensen waren hun huizen kwijtgeraakt, sommigen waren gewond, anderen werden vermist. Ik hoorde zelfs van mensen die hadden moeten schuilen in keukenkastjes. Het engste was eigenlijk de situatie die na de orkaan ontstond. Het zag er buiten uit als een soort spookstad die onder het stof bedekt was. Maar vooral de plunderende

‘HET WAS HEEL ERG MOEILIK OM DE MENSEN OP SINT MAARTEN ZO ACHTER TE LATEN’

mensen vond ik angstaanjagend. Na de orkaan werden winkels, supermarkten en huizen bestormd door plundersers die pakten wat ze pakken konden. Zelfs matrassen, televisies en de generatoren van de plaatselijke apotheek namen ze mee. Ook werd er 's nachts ingebroken in huizen door criminelen die hun slag probeerden te slaan. De nachten na de orkaan lag er daarom een grote stok naast mijn bed en kon ik maar nauwelijks de slaap vatten, omdat ik steeds dacht dat ik iets hoorde. De dag na de orkaan zijn we met z'n allen naar beneden gereden, de berg af, omdat we hadden gehoord dat daar nog een werkend wifi-punt was. Ik had al bijna twee dagen geen contact gehad met het thuisfront en wilde laten weten dat alles goed was. Toen ik daar aankwam, kreeg ik maar liefst 1221 appjes binnen van familie, vrienden en bekenden. Het bleek dat mijn broer op Facebook een opsporingsbericht had gezet omdat hij niks meer had gehoord. Mijn ouders hadden ook geappt: 'Kom alsjeblieft naar huis toe!' Paniek alom dus. Ik kon zelf niets terugsturen, maar kon wel via de telefoon van iemand anders een spraakbericht

achterlaten voor mijn familie. 'Ik voel me erg vies, maar ik ben oké', stuurde ik.'

PUINZOOI

'Even heb ik nog gedacht dat ik best op Sint Maarten kon blijven, dat ik mijn stage nog wel kon afmaken. Maar toen we over het eiland reden, werd me al snel duidelijk dat vrijwel niets meer overeind stond. Hele gebouwen waren weggevaagd, overal was het een puinhoop. Bomen lagen omver, de bladeren verdwenen. Er lagen zelfs boten midden op de weg. Ik vond het ongelooflijk moeilijk om niets te kunnen doen om de mensen op Sint Maarten te helpen. Om ze zo achter te laten en zelf weer naar Nederland te vertrekken. Maar ik voelde ook dat ik er niet zo veel te zoeken had. Daarom besloten mijn studiegenoot en ik onze spullen te pakken en terug te gaan. Het was heel raar om daar op het vliegveld te staan. Of althans: wat er van over was, want ook daarvan was het dak afgewaaid. Militairen zorgden ervoor dat iedereen zich kon inschrijven en dat zich nette rijen vormden voor de vliegtuigen die ons kwamen ophalen. We werden in eerste

instantie naar Curaçao gevlogen, om vanaf daar de volgende dag met KLM naar Nederland te gaan. Het duurde een paar uur voordat ik het vliegtuig in kon dat ons naar Curaçao bracht. Het moment dat ik daar in een hotel voor het eerst weer kon douchen, voelde alsof ik opnieuw geboren werd. Vrijwel de hele nacht ben ik bezig geweest met het beantwoorden van berichtjes en vertellen dat ik de volgende dag thuis zou komen. Het is nog steeds raar dat ik nu weer in Nederland ben. Ik had me er zo op ingesteld dat ik vijf maanden in Sint Maarten zou zijn. Ik heb wel een leuke nieuwe stageplek gevonden in Nederland, daar ben ik heel blij mee. Het is fijn is dat ik hier al snel terecht kon, daardoor loop ik in ieder geval geen studieoverdraging op. Maar het ergste vind ik het om de beelden van het eiland terug te zien. Ik was verliefd geworden op die mooie, tropische plek en haar bewoners. Van hun thuis is nu niets meer over en de kans dat het snel weer wordt hersteld, is klein. Sommige mensen zijn nog steeds gewond of worden vermist. Vreselijk. Ik realiseer me dat ik geluk heb dat ik er zo goed vanaf ben gekomen.' ■